

**QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA**

**ONOR. IMHALLEF
MALLIA TONIO**

Seduta tat-12 ta' Dicembru, 2002

Citazzjoni Numru. 1511/2001/1

Joseph M. Vella u l-kumpanija J.M. Limited

Vs

**Vella Brothers Limited, Saviour Vella, George Vella,
Paul Vella, Alfred Vella, Sebastian Vella u Nazzareno
Vella kif ukoll Express Trailers Limited ghal kull
interess li jista' jkollha**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ipprezentat minn Joseph M. Vella u l-kumpanija J.M. Limited fl-10 ta' Settembru, 2001, li in forza tieghu wara li ppremettew illi dan ir-rikors qed isir mir-rikorrent bhala azzjonista minoritarju fil-kumpanija Express Trailers Limited (numru ta' registrazzjoni C 4278) u ta' Vella Brothers Limited (numru C 7368) ghat-tenur tal-artikolu 402 tal-Att ta' l-1995 dwar il-Kumpaniji stante li l-affarijiet tal-kumpanija qed jitmexxew b'mod oppressiv, ngustament diskriminatorju u ngustament pregudizzjevli fil-konfront tieghu u partikolarment biex jigu stultifikati u

ffrustrati l-pretensjonijiet tar-rikorrent ghar-rigward l-ishma fl-istess kumpannija li dwarha diga' istitwixxa proceduri gudizzjarji, kif ghandu d-dritt sagrosant li jaghmel. Illi l-elementi rikjest mill-imsemmi Artikolu 402 huma sodisfatti kif se jinghad.

Ipremettew illi r-rikorrenti huwa azzjonista minoritarju fiz-zewg kumpanniji imsemmija. Fil-kumpannija Express Trailers Limited, il-kumpannija rikorrenti J.M. Limited ghandha sehem wiehed tal-valur nominali ta' lira (LM1.00) minn kapital azzjonarju ta' hamsa u sebghin elf (75,000) azzjoni ta' lira (LM1) l-wahda mentri l-ishma rimanenti jappartjenu lill-kumpannija Vella Brothers Limited. Fil-kumpannija Vella Brothers Limited, ir-rikorrenti ghandu mitejn (200) sehem minn kapital azzjonarju ta' elf u sitt mitt (1,600) sehem tal-valur nominali ta' ghaxar lira (LM10) kull sehem li huma maqsumin ugwalment bejn ir-rikorrenti u hutu l-intimati Saviour Vella, George Vella, Paul Vella, Alfred Vella, Sebastian Vella, Nazzareno Vella, kif ukoll huh l-iehor Frans Vella;

Ipremettew illi ntlahaq ftehim ta' riorganizzazzjoni ghar-rigward il-kumpannija fuq imsemmija u kumpannija ohra tal-ahwa Vella (Emmanuel Vella & Sons Limited) u l-assi taghhom, liema ftehim gie anke approvat permezz ta' risoluzzjoni mghoddija f'laqgha generali straordinarja tal-kumpannija intimata Vella Brothers Limited fl-10 ta' Gunju, 1998 (kopja annessa bhala Dokument A), li permezz tieghu inter alia l-ishma kollha fil-kumpannija Express Trailers kellhom jigu trasferiti mill-kumpannija intimata Vella Brothers Limited lir-rikorrenti u lil huh Frans Vella biex il-kapital azzjonarju intier f'Express Trailers Limited jigi jappartjeni kollu kemm hu lill-imsemmija esponenti Joseph M. Vella u Franz Vella ugwalment bejniethom. Dan il-ftehim kien beda mill-ewwel jigi implementat, attwat u ezegwit tant illi saru diversi arrangamenti (inkluz trasferiment ta' immobili minn kumpannija ghal ohra) u thallsu wkoll pagamenti sostanzjali (f'April, Awissu u Dicembru 1999) li jlahhqu s-somma ta' hames mija u erbgha u erbghin elf u hamsa u hamsin lira (LM544,055) da parti tar-rikorrenti u huh Frans Vella ghat-tenur tal-istess ftehim.

Ipremettew illi, d-data effettiva tal-bidu tal-ftehim kien l-1 ta' Jannar, 1999 tant li kienu nghalqu l-kontijiet ta' Express Trailers Limited sa Dicembru, 1998 u thallsu d-'*dividends*' relattivi. Effettivament minn dik id-data, it-tmexxija, gestjoni u t-tgawdija tal-kumpanniji rispettivi gew vestiti kif miftiehem u cioe' Express Trailers Limited giet effettivament f'idejn ir-rikorrent u huh Frans Vella mentri s-sitt ahwa l-oħra intimati Vella mexxew u gawdew u ghanhom imexxu u jgawdu separatament l-assi l-oħra (inkluz proġett li jinvolvi kostruzzjoni fil-"*yard*" f'Hal-Farrug) minghajr ma assolutament kien hemm l-involviment tar-rikorrent u huh Frans Vella;

Ipremettew illi l-kumpannija intimata Vella Brothers Limited kif ukoll Emmanuel Vella & Sons Limited, manipolati mill-maggoranza li ghandhom fihom sitt ahwa Vella intimati, minghajr ebda raguni issa qed jirrifjutaw jottemperaw ruhhom ma ftehim, u qed iwaqqfu il-kompletament tal-imsemmi ftehim u bhala rizultat ir-rikorrent istitwixxa proceduri gudizzjarji permezz ta' citazzjoni fl-ismijiet Joseph M. Vella et vs Vella Brothers Limited et (Cit. Nru. 1221/01 JRM appuntata ghas-seduta tal-20 ta' Novembru, 2001) fejn talab li l-Qorti tordna lill-kumpanniji Vella Brothers Limited u Emmanuel Vella & Sons Limited sabiex jottemperaw ruhhom mal-ftehim fuq imsemmi u biex tigi konkluzja l-implimentazzjoni tal-istess ftehim (kopja annessa bhala Dok D);

Ipremettew illi biex ikomplu jostakolaw l-implimentazzjoni tal-ftehim u jistultifikaw u jiffrustraw anke ezitu favorevoli ghar-rikorrent tal-kawza fuq imsemmija issa l-imsemmija sitt intimati ahwa Vella permezz tal-posizzjoni tagħhom qua diretturi tal-kumpanniji Express Trailers Limited u Vella Brothers Limited u permezz tal-maggoranza li ghandhom fl-imsemmija kumpanniji relattivi qed jiddistribwixxu bejn kulhadd il-profitti u l-flejjes tal-kumpannija Express Trailers Limited (kif jirrizulta mill-minuti tal-laqgħa tal-Bord tad-Diretturi tal-kumpannija Express Trailers Limited hawn annessi bhala Dok B u C) qabel ma tinqata' l-kawza li istitwixxa ir-rikorrent, mentri l-ftehim kien, li nonostante li t-trasferiment tal-ishma fuq

imsemmija ma gie formalment konjuz, il-beneficcu tal-operazzjonijiet tal-varji kumpanniji kellu jkun gawdut mill-partijiet rispettivi kif miftiehem u kif fil-fatt kien diga' beda jsir u cioe' minn Jannar 1999.

Ipremettew illi dan l-agir huwa oppressiv, ingustament diskriminatorju u ingustament pregudizzjevoli fil-konfront tar-rikorrent stante li permezz tal-maggoranza li ghandhom l-intimati ahwa Vella fil-kumpanniji intimati ser ikomplu jinhargu l-flus mill-kumpannija Express Trailers Limited (qabel ma tigi trattata u deciza l-kawza li istitwixxa ir-rikorrent) biex b'hekk il-valur tal-imsemmija kumpannija taghha u l-beneficcu tal-operazzjonijiet kummercjali taghha li skond il-ftehim ghandhom jappartjenu u jigi gawduti mir-rikorrenti u huh Frans Vella minn Jannar 1999 ser jigi mehud mis-sitt ahwa intimati Vella kontra l-ftehim biex b'hekk jigu sostanzjalment ffrustrati u stultifikati il-pretensjonijiet tar-rikorrent li qed igib il-quddiem legittimament permezz tal-kawza fuq imsemmija.

Ghaldaqstant, ai termini tal-Artikolu 402 tal-Att (XXV) ta' l-1995 dwar il-kumpanniji, ir-rikorrenti bhala azzjonista minoritarju fil-kumpannija Express Trailers Limited u Vella Brothers Limited talbu bir-rispett illi din il-Qorti jogobgha tinibixxi jew tipprojbixxi lill-intimati milli jiddistribwixxu kwalunkwe profitti, fondi jew flus ohra appartenenti lill-kumpannija Express Trailers sew jekk bhala "*dividends*" jew b'mod iehor sakemm tigi deciza l-kawza fuq indikata u cioe' Joseph M. Vella et vs Vella Brothers Limited et (Cit. Nru. 12211/01 JRM appuntata ghas-seduta tal-20 ta' Novembru, 2001).

Rat ir-risposta tal-intimati li in forza taghha eccepew illi:

1. Preliminarjament l-attur m'ghandux *locus standi* stante li din l-azzjoni hi disponibbili lil azzjonista biss, u r-rikorrent mhuwiex azzjonista tas-socjeta' Express Trailers Limited u ghalhekk l-intimati ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju;
2. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, f'kaz li din il-Qorti ssib l-ewwel punt tal-esponenti mhux korrett, jew

f'kaz li l-atti jigu b'xi mod korretti, preliminarjament ukoll jigi osservat li avolja kawza taht l-art. 402 tal-Kap. 386, tigi promossa permezz ta' rikors, fin-natura taghha tibqa' kawza normali u m'ghandhiex in-natura ta' procedura kawtelatorja, bhal ma huwa l-kaz ta' r-rikorsi ghall-hrug ta' mandati li jridu f'kull kaz jigu segwiti b'kawza fil-mertu. Proceduri taht l-art. 402 m'ghandhomx ghalfejn jigu hekk segwiti stante li huwa r-rikors promotur li fil-fatt jikkostitwixxi l-intavolatur tal-kawza stess. Dana ma jfissirx li, fil-kuntest ta' kawza taht l-art. 402 tal-Kap. 386, ir-rikorrent ma jistax jitlob rimedji interlokutorji jew kawtelatorji; huwa fundamentali pero', li f'kull kaz, meta jigi ppresentat rikors taht l-artikolu 402, ir-rikors irid jigi trattat bhala kawza fil-mertu, u ghalhekk ir-rikorrent irid jaghmel it-talbiet finali u mhux biss dawk kawtelatorji. Fil-kaz odjern, ir-rikorrent qieghed jitlob biss rimedju ta' natura kawtelatorja, u cioe' li din il-Qorti "jogħobha tinibixxi jew tipprojbixxi lill-esponenti milli jiddistribwixxu kwalunkwe profitti, fondi, jew flus ohra appartenenti lill-kumpannija Express Trailers Limited sew jekk bhala "dividends" jew b'mod iehor **sakemm tigi deciza l-kawza fuq indikata u cioe' Joseph M. Vella vs Vella Brothers Limited et (cit. Nru 1221/01JRM appuntata ghas-seduta tal-20 ta' Novembru, 2001)**. Bir-rispett huwa sottomess illi dan mhux permess hlief f'kuntest ta' talba sostantiva taht l-art. 402, talba li hi ghal kollox nieqsa; ghalhekk l-intimati ghandhom jigu leberati mill-osservanza tal-gudizzju;

3. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, f'kaz li dina l-Qorti ssib li s-sottomissjonijiet preliminari tal-esponenti mhumiex korretti, jew f'kaz li l-att jigu b'xi mod korretti, mhux minnu illi l-affarijiet tas-socjeta' Express Trailers qeghdin jitmexew b'mod oppressiv, ngustament diskrimatorju u/jew ngustament pregudizzjevoli fil-konfront tal-azzjonisti u/jew ta' xi azzjonista partikolari.

4. *Dato ma non concesso*, li r-rikorrent huwa azzjonista ta' sehem wiehed fis-socjeta' Express Trailers Limited, kif skorrettament jinghad fir-rikors guramentat tar-rikorrent, dan huwa wiehed biss minn kapital azzjonarju tal-istess socjeta' ta' 75,000 sehem, li minnhom is-74,999

huma kollha ta' Vella Brothers Limited. Ghandu jigi rilevat illi fil-fatt dan is-sehem qieghed jinzamm f'isem azzjonista iehor u mhux f'isem Vella Brothers Limited stante li fi zmien li saret il-kumpannija Express Trailers Limited ma kienx possibili li l-azzjonijiet kollha ta' socjeta kummercjali jinzammu f'isem azzjonista wiehed, pero' din kienet biss kwistjoni ta' konvenjenza tal-promoturi originali ta' Express Trailers Limited u fil-fatt dak is-sehem ghandu jitqies li qieghed jinzamm minn J.M. Limited bhala fiducjara ta' Vella Brothers Limited u jew tal-ahwa Vella kollha. Huwa abusiv li r-rikorrent jipprova juza rimedju eccezzjonali bhal ma huwa dak provdut fl-Art. 402 tal-Kap. 386 fuq il-bazi li huwa ghandu sehem wiehed minn 75,000 (u fil-fatt m'ghandu xejn) u abbazi ta' dik il-pretensjoni jippromwovi dawn il-proceduri. Ghal kull fini u effett il-kumpannija Express Trailers Limited ghandha tigi meqjusa bhala socjeta' b'azzjonista uniku.

5. L-Ezistenza ta' Ftehim

a. L-bazi kollha tar-rikors promotur hija l-pretensjoni, kompletament infondata, tar-rikorrent li jezisti xi tip ta' ftehim bejn l-istess rikorrent u Vella Brothers Limited u l-ahwa Vella fir-rigward ta' xi riorganizzazzjoni tal-kumpanniji indikati fir-rikors promotur. Minghajr mal-esponenti jidhlu fil-mertu in kwistjoni ta' dina l-allegazzjoni purament infondata, jinghad biss illi l-ezistenza o meno ta' ftehim huwa proprju l-mertu ntavolata mill-istess rikorrent Joseph M. Vella quddiem din il-Qorti, liema kawza qeghda tigi debitament kontestata mill-konvenuti kollha citati in kawza.

b. Huwa l-argument stess tar-rikorrent li biex forsi jistgha jsostni t-terzi tieghu t'agir, ngustament diskriminatorju u ngustament pregudizzjevoli, jrid bilfors l-ewwel jipprova li jezisti xi ftehim, prova li ma jistax jaghmel stante li bhala fatt ma jezisti l-ebda ftehim.

c. Mhux il-kax f'dawn il-proceduri li l-esponenti jergghu jtennu ir-ragunijiet kollha ghaliex ma hemm l-ebda ftehim, kif allegat mir-rikorrent, u dana ghaliex ir-ragunijiet kollha huma diga elenkati fin-fota tal-eccezzjonijiet u d-

dikjarazzjoni guramentata ntavolati fil-kawza fl-ismijiet Josepj M. Vella vs Vella Brothers Limited et (Cit. Nru. 1221/01 JRM), u ghalhekk sejr in jillimitaw ruhhom li jannettu kopja tal-istess ma din ir-risposta li qeghda tigi mmarkata LdG2.

d. Kif diga' ntqal qabel, it-talba tar-rikorrent tippresuponi l-ezistenza ta' ftehim. Din it-talba ma tistax tigi milqugha anki ghaliex biex din il-Qorti tilqa' l-istess talba trid bilfors issib li jezisti l-ftehim allegat, punt li huwa l-mertu ta' kawza ohra pendent quuddiema u li qeghda tigi kontestata. Fil-kaz li r-rikors promotur jigi milqugh ikun gie kompletament ezawrit il-meritu ta' dik il-kawza bla ma dik tkun hadet il-kors normali taghha u minghajr ma' jkunu nstemghu il-partijiet kif jixraq.

6. **'Dividends'**

a. It-talba tar-rikorrent hija li din il-Qorti "joghgobha tinibixxi jew tipprojbixxi lill-esponenti milli jidistribwixxi kwalunkwe profitti, fondi, jew flus ohra appartenenti lill-kumpannija express Trailers Limited sew jekk bhala *'dividends'* jew b'mod iehor **sakemm tigi deciza l-kawza fuq indikata u cioe' Joseph M. Vella vs Vella Brothers Limited et (cit. Nru 1221/01JRM appuntata ghas-seduta tal-20 ta' Novembru, 2001)**". Din hija talba biex il-Qorti tintervjeni u tuza d-diskrezzjoni taghha minflok l-organi kompetenti tal-kumpannija li huma vestiti b'dik l-istess diskrezzjoni u awtorita mill-ligi.

b. Hija l-prassi stabbilita, li ghandha l-gheruq taghha fil-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta illi huma d-diretturi li ghandhom ir-rwol jiddeterminaw x'*'dividends'* ghandhom jithallsu u x'distribuzzjonijiet ghandhom isiru lill-azzjonista tas-socjeta'. L-azzjonisti imbaghad ghandhom il-jedd li japprovaw ir-rakkomandazzjonijiet tad-diretturi jew li m'ghandhomx. F'kaz illi l-azzjonisti jridu jqassmu *'dividends'* dffereti minn dawk rakkomandati, jistghu biss iqassmu ammont anqas, pero' mhux aktar, minn dak rakkomandat.

c. Hija l-umli sottomissjonijiet tal-esponenti li t-tqassim ta' '*dividends*' lill-azzjonisti la hija u lanqas tista' tkun agir oppressiv, ngustament diskriminatorju, ngust u lanqas pregudizzjevoli fil-konfront tieghu bhala membru; fl-ewwel lok ghaliex kif intqal qabel fil-fatt mhux membru, pero' ukoll ghax huwa jiehu sehmu tal-istess qasma; pero' zgur li lanqas u anqas hija jew tista' tkun ta' pregudizzju u ngusta fil-konfront tal-azzjonisti l-ohra u tal-kumpannija in general, meta l-azzjonista l-ohra kollha approvaw il-qasma ta' '*dividends*'.

d. Ghandu in oltre jigi rilevat illi bhala regola generali kumpanniji jitmexxew skond ir-rieda tal-maggoranza, kemm fil-laqghat tal-azzjonisti kif ukoll fil-laqghat tad-diretturi. Dan il-principju jibqa' dejjem il-*punto di partenza*. In olter, dan il-principju ghandu aktar u aktar forza fic-cirkostanzi prezenti meta wiehed jikkunsidra dak li ntqal fil-paragrafu 4 hawn fuq fejn is-socjeta' Vella Brothers Limited, mhix biss azzjonista maggoritarja izda ghandha titqies bhala l-azzjonista uniku.

e. F'dan il-kuntest huwa sinifikattiv li wiehed jirrileva li normalment cirkostanzi fejn hemm tqassim ta' '*dividends*' mhumix cirkostanzi idonei ghall-proceduri odjerni, anzi membri ta' socjeta' normalment jinkorru ghall-proceduri bhal dawk mir-rikorrent f'cirkostanzi opposti ghal dawk postulati mir-rikorrent fir-rikors promotur, u cioe' fejn il-maggoranza f'kumpannija topprimi lill-minoranza billi b'uzu jew abbuz tal-voti maggoritarji tiddeciedi li ma jitqassmux '*dividends*' u mhux meta il-maggoranza tqassam '*dividends*' lill-azzjonisti skond semhom.

f. M'ghandiex ghalhekk din il-Qorti tintervjeni f'cirkostanza meta l-maggoranza qeghda sempliciment tuza d-drittijiet lilha koncessi mil-ligi fil-parametri appositi u fejn ma jezisti l-ebda abbuz minn dawk id-drittijiet u l-mod ta' kif jigu ezercitati.

7. **II-Procedura taht l-Art. 402 tal-Kap 386**

Kopja Informali ta' Sentenza

a. Ir-rimedju li l-art. 402 tal-kap. 386 huwa ntiz li jipprovdi huwa lill-azzjonista f'socjeta' li jilmenta minn agir oppressiv, ngustament diskriminatorju u/jew ngustament pregudizzjevoli fil-konfront tieghu bhala azzjonista ta' dik is-socjeta'.

b. Issa, fil-kaz odjern dan mhux il-kaz. Apparti li kif diga ntqal ir-rikorrent mhux azzjonista fis-socjeta' Express Trailers, lanqas l-ilment tieghu m'huwa qieghed isir fil-kapacita' tieghu ta' membru jew azzjonista. In effetti l-ilment tar-rikorrent huwa li bbazat fuq allegazzjoni li jezisti ftehim (li ma jezistix) ma Vella Brothers Limited u l-ahwa Vella u li dawn ta' l-ahhar mhumiex qeghdin jonoraw l-allegat ftehim. Fejn jistaqsu l-esponenti huwa l-agir oppressiv taghhom fil-konfront tar-rikorrent inkwantu membru?

c. L-ilment tar-rikorrent huwa wiehed li m'ghandu x'jaqsam xejn mal-fatt li huwa membru izda huwa wiehed ta' pretensjoni fil-konfront tal-esponenti fil-kapacita' t'allegat kompratur ta' 50 fil-mija tal-ishma f'Express Trailers Limited. Dan mhux ilment li jista' jgawdi mir-rimedju dispot fl-Art. 402 tal-Kap. 386 u r-rimedji jistghu jkunu ohrajn, bhal ma jaf ben tajjeb ir-rikorrent li diga' ntavola ad hoc f'dan ir-rigward;

d. Il-Qorti m'ghandhiex bhala mizura kawtelatorja, tordna li ma jigix ezercitat dritt inderogabbli, ghax (i) ir-rikorrent jidhirlu li jezisti xi ftehim; (ii) l-azzjonisti l-ohra fis-socjeta' ezercitaw id-drittijiet taghhom fil-parametri gusti taghhom; u (iii) ir-rikorrent m'ghandu fil-fatt l-ebda ilment li l-agir tas-socjeta' huwa oppressiv u ngustament pregudizzjevoli izda biss ilment in kwantu allegat kumpratur ta' 50 fil-mija tal-ishma f'express Trailers Limited. Pero', *data ma non concesso* illi fil-kaz odjern ir-rikorrent jimmeritah rimedju, dan ma jistax ikun rimedju kawtelatorju jew interlokutorju biss izda rimedju ahhari wara li jipprova b'ezami akkurat tal-provi kollha fil-kors tal-kawza, li d-dritt tal-azzjonista Vella Brothers Limited gie abbuat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghar-ragunijet suesposti u ohrajn li jigu rilevati waqt it-trattazzjoni tal-kawza, it-talbiet tar-rikorrent Joseph M. Vella ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra l-istess Joseph M. Vella.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tas-26 ta' April, 2002, li in forza taghha laqghet it-talba tar-rikorrenti biex isiru korrezzjonijiet u ziediet fl-occhio tar-rikors u fil-korp ta' l-istess;

Rat il-verbal tas-seduta tat-30 ta' April, 2002, li fih id-difensur tal-intimati irtira l-ewwel eccezzjoni;

Rat il-verbal ta' din il-Qorti tas-seduta tas-7 ta' Novembru, 2002, li fih, wara li semghet it-trattazzjoni tad-difensur tal-partijiet rigward it-tieni eccezzjoni tal-intimati, iddiferiet il-kawza ghallum ghad-decizjoni fuq dik it-tieni eccezzjoni tal-intimati;

Ikkunsidrat;

Illi f'din il-kawza, ir-rikorrenti qed jinvokaw l-Artikolu 402 tal-Att ta' l-1995 dwar il-Kumpanniji, sabiex jitolbu rimedju fis-sens li din il-Qorti twaqqaf lill-intimati milli jaghmlu distribuzzjoni ta' kwalunkwe profitti, fondi jew flus ohra appartenenti lill-kumpannija Express Trailers sew jekk bhala '*dividends*' jew b'mod iehor, u dan sakemm tigi deciza l-kawza li l-istess rikorrenti fethu kontra uhud mill-intimati sabiex jigi onorat il-ftehim li dahal fis-sehh fl-1 ta' Jannar, 1999. L-intimati, fit-tieni eccezzjoni taghhom, qed jecepixxu li r-rimedju kontemplat fl-Artikolu 402 tal-ligi dwar il-Kumpannija jista' jinghata bhala decizjoni definittiva fuq rikors li jinvolvi t-trattazzjoni tieghu bhala kawza normali, u m'ghandhiex in-natura li sservi ta' mandat kawtelatorju kif qed jintuza mir-rikorrenti. Ghalhekk, l-intimati jsostnu li l-procedura wzata hi nulla, u huma ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju.

L-Artikolu 402 tal-Att dwar il-Kumpanniji jiddisponi illi:

“(1) Kull membru ta' kumpannija li jilmenta li l-affarijiet tal-kumpannija jkunu tmexxew jew qed jitmexxew jew aktarx

Kopja Informali ta' Sentenza

jitmexxew b'mod li, jew li xi att jew ommissjoni tal-kumpannija kienu jew huma jew x'aktarx se jkunu, oppressivi b'mod mhux gust diskriminatorju kontra, jew b'xi mod mhux gust ta' pregudizzju, ghal membru jew membri jew b'mod li jkunu kontra l-interessi tal-membri in generali jista' jaghmel rikors lill-Qorti ghal ordni taht dan l-artikolu”

Dan l-istess artikolu jipprovdi wkoll ir-rimedji li tista taghti l-Qorti, jekk issib l-ilment gustifikat, u s-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu jghid:

“Jekk dwar rikors maghmul skond is-subartikoli (1) jew (2) ta' dan l-artikolu, il-Qorti tkun tal-fehma li l-ilment ikun bazat sewwa u li jkun gust u ekwu li hekk taghmel, il-Qorti tista' taghmel ordni taht dawk il-kondizzjonijiet li jidrilha xierqa:-

(a) li jirregola t-tmexxija ta' l-affarijiet tal-kumpannija fil-futur; jew

(b) jirrestringi jew jipprojbixxi l-ghemil ta' xi att propost; jew

(c) jehtieg lill-kumpannija li taghmel xi att li r-rikorrent ikun ilmenta li kienet naqset li taghmel; jew

(d) jipprovdi ghax-xiri ta' l-azzjonijiet ta' xi membri tal-kumpannija minn membri ohra tal-kumpannija jew mill-kumpannija nnifisha u, f'kaz ta' xiri lill-kumpannija, ghattnaqqs li jkun mehtieg fil-kapital azzjonarju mahrug tal-kumpannija; jew

(e) jordna lill-kumpannija li tibda, tiddefendi, tkompli jew ma tkomplix procedimenti tal-Qorti, jew tawtorizza lil membru jew membri tal-kumpannija li jibdew, jiddefendu, ikomplu jew ma jkomplux procedimenti tal-Qorti f'isem u ghan-nom tal-kumpannija; jew

(f) jipprovdi ghall-hlas ta' kumpens minn dik il-persuna li tista tkun instabet responsabbli mill-Qorti ghal telf jew danni li jkunu ggarrbu minhabba att jew nuqqas li

dwaru jkun sar ilment, lill-persuna li tkun garrbet dak it-telf jew danni; jew

(g) ixolji l-kumpanija u jipprovdi għall-istralc konsegwenjali tagħha.”

Mill-premess, jidher li l-Qrati ngħataw diskrezzjoni pjuttost wiesgħa, kemm biex jiddeciedu jekk kienx hemm agir “mhux gust ta’ pregudizzju”, u kemm fir-rimedju li jistghu jghatu. Il-paragrafi (a) u (b) tas-subartikolu (3), in partikolari, huma wiesgħa bizzzejjed biex ikopru kull tip ta’ rimedju imaginabbli.

Hu veru, u hawn il-Qorti taqbel mal-intimati, li dak l-artikolu, li hu bazat fuq l-artikolu 459 tal-Companies Act ingliza, kien intiz li jipprovdi rimendju definittiv wara smigh u trattazzjoni bħal li kieku kawza normali – tant li l-awtur Brian Cheffins, fil-ktieb “Company Law – Theory, Structure and Operation” (Oxford Press, 1998 Ed.) jghid li, “Such proceedings are usually keenly contested and thus require detailed judicial attention” (pagna 310) – izda bl-ebda mod ma jista’ jigi eskluż li l-Qrati jistghu jagħtu rimedji temporanji, jekk hekk ikun mitlub jew jekk hekk ikun jidher opportun. L-awtur fuq kwotat, aktar qabel fil-ktieb tiegħu, jghid (pagna 285) hekk b’riferenza għall-artikolu komparativ fil-ligi ingliza:

“Under this provision, a Judge can grant relief on the grounds that a company’s affairs have been conducted in a manner which is unfairly prejudicial to the applicant. Section 459 is an example of an open-ended rule since the legislation does not define in any way the type of conduct which qualifies as unfairly prejudicial and provides a Judge with broad powers to grant to a successful applicant whatever remedy is appropriate.”

F’parti oħra tal-ktieb tiegħu (pagna 345), l-awtur jkompli jenfasizza fuq “the broad discretion which section 459 provides for the courts”, tant li jasal biex jghid li anke jekk il-*minority shareholder* ikollu xi rimedji oħra a disposizzjoni tiegħu, xorta wahda jista’ jirrikorri għal rimedju taht dan l-artikolu.

Il-protezzjoni tad-drittijiet tal-*minority shareholders* dejjem kienet ta' preokkupazzjoni għall-Qrati, u għalkemm il-gurisprudenza lokali u dik ingliza kienet tofri il-protezzjoni tagħha, ir-rimedji dejjem kienu limitati u soggetti għal diversi restrizzjonijiet (are, per eżempju, is-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-kawza "Bonnici Cachia vs Agius et", deciza fis-6 ta' Novembru, 1991, u "Falla vs Sorotos" decisa ukoll mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fit-12 ta' Marzu, 1976). Il-hsieb wara dan l-artikolu huwa li jiftah l-iskop ta' intervent da parti mill-Qorti, u din il-Qorti tkun qed tagħmel "disservice" lill-azjonisti minorenni jekk tkun hi li terga tghalaq parzjalment il-bieb li fetah il-Legislatur bl-Artikolu 402. Bis-sahha ta' dak l-artikolu, il-Qorti tista' tagħti dak ir-rimedju li jidhrilha li jkun opportun, inkluz allura, rimedji u ordnijiet temporanji li jservu biex jigi rispettati l-*istatus quo* sakemm tigi mistharga kwistjoni jew sakemm tigi rizolta sitwazzjoni ta' konflitt fi hdan il-kumpanija. Ovvjament, dan ma jfissirx li r-rimedju mitlub se jinghata, għax il-Qorti għad trid tisma' l-provi u t-trattazzjoni dwar il-kwistjoni li nqatgħet, imma l-Qorti hi tal-fehma li rimedju jista' jinghata u, għal din ir-raguni, sejra tichad it-tieni eccezzjoni tal-intimati.

Għaldaqstant, għar-ragunijiet premessi, din il-Qorti tiddetermina din il-kwistjoni billi tichad it-tieni eccezzjoni sollevata mill-intimati, u tordna il-proseguwiment tal-kawza.

L-ispejjez ta' din id-decizjoni, huma riservati għall-gudizzju finali.

IMHALLEF

D/REG